

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๓/๒๕๕๖

สวค. ๑๐5
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙
เวลา ๑๖.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19806
รับที่ : ๘6432/59
วันที่ : 22 เม.ย. 59 เวลา : 15:20

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ต่อนายกรัฐมนตรี และต่อมานายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

สำนักงานฯ ไคร่ขอเสนอเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการติดตาม และเข้าร่วมการประชุมในคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) และการปฏิรูปโครงสร้าง (APEC Structural Reform) เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำรายงานเศรษฐกิจเอเปคประจำปี รายงานความก้าวหน้าโครงการภายใต้การดำเนินงานด้านการปฏิรูปโครงสร้าง โดยประสานร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ทำหน้าที่ดูแลกรอบแผนงานของ EC และการมีส่วนร่วมของประเทศไทย

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์ร่วมระดับรัฐมนตรีเอเปคด้านการปฏิรูปโครงสร้าง ครั้งที่ ๒ (APEC Structural Reform Ministerial Meeting: APEC SRMM) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ไทย และปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรี ในการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเปคด้านการปฏิรูปโครงสร้าง (APEC Structural Reform Ministerial Meeting) ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และร่วมรับรองเอกสารดังกล่าวโดยไม่มีการลงนาม ต่อมาเนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ติดภารกิจของกระทรวงคมนาคมในช่วงเวลาเดียวกัน จึงได้มอบหมายให้รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ไทย

และปฏิบัติหน้าที่แทนในการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเปคด้านการปฏิรูปโครงสร้าง ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๒.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีเอเปคด้านการปฏิรูปโครงสร้าง ครั้งที่ ๒ (The Second APEC Structural Reform Ministerial Meeting: APEC SRMM) และผลการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (EC) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ และการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนวาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Renewed APEC Agenda for Structural Reform: RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถในเวทีเอเปคและเป้าหมายการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือเอเปคของประเทศไทยโดยยึดเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรอบในการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ และลำดับความสำคัญของแต่ละแผนพัฒนาของฝ่ายประเทศไทยเอง

๓. เหตุผลความจำเป็น

๓.๑ ในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา การใช้ประโยชน์และโอกาสของไทยในกลุ่มเอเปคภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปคได้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้นโดยลำดับในหลายด้าน อาทิ ๑) ความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกเพื่อผลักดันให้เกิดการยกระดับมาตรฐานด้านกฎระเบียบและการบังคับใช้เพื่อส่งเสริมการแข่งขันในตลาดและการพัฒนาวัตกรรม ๒) การผลักดันให้ภาครัฐเกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใสมากขึ้น รวมทั้งการลดปัญหาคอร์รัปชัน ๓) การบังคับใช้กฎระเบียบทางการค้าให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยให้การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนมีความง่ายและคล่องตัว (Ease of Doing Business: EoDB) ๔) การศึกษาถึงแนวทางและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) สามารถดำเนินธุรกิจได้ในบรรยากาศที่มีการแข่งขันและมีระดับมาตรฐานในด้านต่างๆ ที่สูงขึ้น และ ๕) การสร้างความพร้อมเพื่อการปฏิรูปและการพัฒนาภาคบริการ ซึ่งล่าสุดการดำเนินการภายใต้คณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (EC) ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญในประเด็นนี้เพื่อให้สนับสนุนการพัฒนาให้มีความยั่งยืนและทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาภาคบริการให้แข็งแกร่งนอกจากเป็นการสร้างรายได้ใหม่เพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะช่วยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพของภาคการผลิตและการดำเนินชีวิตของประชาชน

๓.๒ เพื่อเสนอผลการหารือเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางและจุดเน้นสำหรับการปฏิรูปโครงสร้างของประเทศไทยภายหลังปี ๒๕๕๘ ต่อไปภายใต้กรอบแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างของเอเปคภายใต้วาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Renewed APEC Agenda for Structural Reform: RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจำเป็นต้องเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในโอกาสแรก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยรับทราบผลการประชุมที่สำคัญ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. สารสำคัญ

คณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) จัดให้มีการประชุม คณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ โดยมีนางปัทมา เอียร์วิเศษสุกุล รองเลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุม พร้อมด้วยผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศเข้าร่วมประชุม ในระหว่างวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู สรุปผลการประชุม ดังนี้

๕.๑ การรายงานภาพรวมการดำเนินงานของคณะทำงานอื่นๆภายใต้ความร่วมมือเอเปค

๕.๑.๑ ผู้แทนจากสาธารณรัฐเปรูซึ่งเป็นประธานในการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส รายงานเกี่ยวกับการเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเปคภายใต้หัวข้อ “การเติบโตอย่างมีคุณภาพ และการพัฒนามนุษย์ (Quality Growth and Human Development)” ซึ่งให้ความสำคัญกับ ๔ เรื่องหลัก ได้แก่ ๑. เรื่องการขับเคลื่อนการบูรณาการด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคและการเติบโต ๒. การส่งเสริมตลาดอาหารของภูมิภาค ๓. การก้าวไปสู่ความทันสมัยของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและขนาดเล็กในเอเชีย-แปซิฟิก และ ๔. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นถึงความเชื่อมโยงกับการทำงานภายใต้ EC โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการปฏิรูปโครงสร้างและการบริการ

๕.๑.๒ คณะทำงานด้านวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEWG) ได้กล่าวรายงานเกี่ยวกับแผนงานและประเด็นที่กลุ่มให้ความสำคัญ โดยย้ำถึงความร่วมมือระหว่างคณะทำงาน และคณะกรรมการอื่นๆในกรอบเอเปค โดยประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปคได้ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานอย่างต่อเนื่องระหว่าง SMEWG กับ EC

๕.๑.๓ ผู้แทนสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (ABAC) นำเสนอข้อริเริ่มของเปรูเรื่องหลักนิติธรรม โดย ABAC จะมุ่งหวังที่จะดำเนินงานอย่างใกล้ชิดกับ EC ในปี ๒๕๕๙ ในการพัฒนาข้อริเริ่มนี้และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการประชุมเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดกฎระเบียบของเอเปค (APEC Good Regulatory Practice Conference) ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในช่วงการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปคครั้งที่ ๓ ในปลายปีนี้ โดยประธานคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปคได้เสนอให้ ABAC พิจารณาจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องหลักนิติธรรม คู่ขนานไปกับการประชุมนี้ และ ABAC ตกลงที่จะรับเรื่องไปพิจารณา

๕.๑.๔ ประธานคณะกรรมการด้านการค้าและการลงทุน (CTI) กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ EC และ CTI โดยเน้นความสำคัญของการปฏิรูปโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการค้า

๕.๒ การรายงานเรื่องการดำเนินงานด้านการปฏิรูปโครงสร้าง

ฟิลิปปินส์รายงานสรุปผลการประชุมระดับรัฐมนตรีเอเปคด้านการปฏิรูปโครงสร้าง ครั้งที่ ๒ (SRMM) ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เนื่องจากรอบยุทธศาสตร์การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ (APEC New Strategy for Structural Reform: ANSSR) ได้สิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๘ จึงมีการพิจารณาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การดำเนินงานปี ๒๕๕๙-

๒๕๖๓ ต่อไป โดยที่ประชุมเห็นพ้องว่าข้อริเริ่มการปฏิรูปโครงสร้างภายใต้ ANSSR¹ ควรดำเนินการต่อไป และเห็นควรให้กำหนดเป้าหมายการปฏิรูปโครงสร้างเอเปคให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยยังคงเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจาก ANSSR ซึ่งที่ประชุมได้รับรอง วาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Renewed APEC Agenda for Structural Reform: RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓

ทั้งนี้ RAASR ให้ความสำคัญกับ ๑) ตลาดที่เปิดกว้าง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีการแข่งขัน ๒) การที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในตลาดมากขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดเล็ก สตรี เยาวชน แรงงานสูงวัย และผู้พิการ และ ๓) นโยบายทางสังคมเพื่อความยั่งยืนที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ในสองข้อแรก รวมทั้งเพิ่มศักยภาพของระบบเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวกลับเข้าสู่สภาวะปกติ โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ ยังได้มีการทบทวนแผนการดำเนินงานเรื่องความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business Action Plan) และเห็นชอบกับข้อเสนอที่หารือกันใน EC ที่จะปรับตัวชี้วัดทั้งห้าด้านภายใต้การดำเนินงานเรื่องความยากง่ายในการประกอบธุรกิจให้ดีขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๖๑ (ได้แก่ ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ การขออนุญาตก่อสร้าง การค้าข้ามพรมแดน การขอรับสินเชื่อ และการบังคับให้เป็นไปตามสัญญาและข้อตกลง) ที่ประชุมยังได้เห็นพ้องว่าปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างคือความมุ่งมั่นและเจตจำนงทางการเมือง (Political will) ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนวาระการปฏิรูปโครงสร้างเอเปคให้มีความก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้ ได้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีภายใต้กรอบ RAASR โดยสมาชิกเอเปคได้กล่าวถึงการจัดสรรทรัพยากรเพื่อตอบสนองต่อแต่ละข้อสั่งการฯ และตกลงเกี่ยวกับงานและกำหนดเวลาที่จำเป็นในการขับเคลื่อนการทำงานต่อไป โดยประเด็นที่หารือสรุปได้ดังนี้

๕.๒.๑ การปฏิรูปโครงสร้างและการเติบโตแบบมีส่วนร่วม (Structural Reform and Inclusive Growth) และการเตรียมการเรื่องตัวชี้วัดสำหรับ RAASR โดยหน่วยงานสนับสนุนนโยบายของเอเปค (PSU) ได้นำเสนอความคิดริเริ่มในการพัฒนากอบนโยบายในด้านการปฏิรูปโครงสร้างและการเจริญเติบโตแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังนำเสนอข้อเสนอสำหรับการเตรียมการจัดทำตัวชี้วัดสำหรับรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานภายใต้ RAASR และการปฏิรูปโครงสร้างและการเจริญเติบโตแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้ เศรษฐกิจสมาชิกจะต้องมีการพิจารณาพัฒนาตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพในแผนปฏิบัติการของแต่ละเศรษฐกิจ (Individual Action Plans: IAPs) เป็นหลักภายใต้ RAASR ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละเศรษฐกิจ โดยออสเตรเลียจะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในช่วงปลายปี ๒๕๕๙ ที่ประเทศสิงคโปร์เพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจกำลังพัฒนาในการจัดทำตัวชี้วัดดังกล่าวภายใต้ IAPs ดังนั้นที่ประชุมจึงเห็นชอบให้ PSU จัดเตรียมร่างกรอบเวลาในการพัฒนาตัวชี้วัดและส่งให้สมาชิกพิจารณาภายในสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ และให้ EC รับรองร่างกรอบเวลาภายในเดือนเมษายน

๕.๒.๒ การปฏิรูปโครงสร้างและนวัตกรรม (Structural Reform and Innovation) ประธานแจ้งที่ประชุมว่าได้ดำเนินการตามข้อสั่งการของรัฐมนตรี SRMM โดยได้ส่งเสริมการใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกันกับเวทีอื่นๆของเอเปคในประเด็นเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับรายงานเศรษฐกิจเอเปค เรื่องการปฏิรูปโครงสร้างและนวัตกรรม โดยได้เสนอต่อที่ประชุมกลุ่มการค้าบริการ (GOS) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IPEG) กลุ่มขับเคลื่อนเศรษฐกิจอินเทอร์เน็ตเฉพาะกิจ (AHSGIE) และกลุ่มนวัตกรรม

¹ ๕ สาขาหลักของ ANSSR ได้แก่ ๑) การเปิดตลาดมากขึ้น มีความโปร่งใส มีการแข่งขัน และเป็นระบบ ๒) การมีระบบควบคุมกำกับตลาดการเงินที่มีประสิทธิภาพ ๓) การสร้างโอกาสในตลาดแรงงานและการศึกษา ๔) การพัฒนา SME อย่างยั่งยืน และการสร้างโอกาสให้แก่สตรีและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ ๕) การมีระบบเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ

ชีววิทยาศาสตร์ (LSIF) ซึ่งรายงานได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี นอกจากนี้ที่ประชุม EC ยังได้หารือเกี่ยวกับการดำเนินงานในประเด็นกับดักรายได้ปานกลางต่อไป โดยตกลงที่จะจัดให้มีการสัมมนาครั้งวันในช่วงการประชุม EC ครั้งที่ ๒ โดยมีผู้รับผิดชอบคือ ประธาน EC จีน และ PSU

๕.๒.๓ การปฏิรูปโครงสร้างและการบริการ (Structural Reform and Service) ที่ประชุมรับรองกรณีศึกษาสำหรับรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค ปี ๒๕๕๙ ซึ่งจะเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริการซึ่งจัดทำโดย PSU โดยฟิลิปปินส์ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับการจัดทำความร่วมมือด้านการค้าภาคบริการเอเปค (APEC Services Cooperation Framework: ASCF)

ส่วนออสเตรเลียในนามตัวแทนของกลุ่มเตรียมการจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค (ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ เกาหลี และเปรู) ได้นำเสนอร่างแบบสอบถามการจัดทำรายงานรายเขตเศรษฐกิจ โดยผู้ร่วมประชุมมีความเห็นว่าแบบสอบถามให้ความสำคัญกับการจัดทำกรณีศึกษามากเกินไป และไม่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาในประเด็นที่จะเป็นการเปรียบเทียบระหว่างเขตเศรษฐกิจและการพิจารณาถึงประเด็นการพัฒนาร่วมระหว่างสาขาบริการต่างๆ เท่าที่ควร ที่ประชุมจึงได้เห็นพ้องให้กลุ่มเตรียมจัดทำรายงานฯ จัดทำกรณีศึกษาที่จะเอื้อให้สามารถเปรียบเทียบระหว่างเขตเศรษฐกิจและหิบบยกประเด็นการพัฒนาร่วมระหว่างสาขาได้ นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคมและแต่ละเขตเศรษฐกิจจะตอบแบบสอบถามให้เสร็จภายในช่วงต้นเดือนมิถุนายน

ที่ประชุมเห็นชอบที่จะให้มีการจัดงานสัมมนาครั้งวันในช่วงที่มีการประชุม EC2 เพื่อพิจารณาร่างรายงานฉบับแรก (อย่างไรก็ดี หลังจากการประชุมกลุ่มเพื่อนประธานระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเรื่องกรอบความร่วมมือด้านการค้าบริการ (ASCR) สัมมนานี้อาจจัดขึ้นร่วมกันระหว่างการประชุม EC และ CTI เป็นเวลาเต็มวัน) และที่ประชุมเห็นชอบว่าหลังการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสครั้งที่ ๓ (SOM3) จะมีการส่งเวียนบทสุดท้ายของรายงานเศรษฐกิจเอเปคให้สมาชิกให้ความเห็นและรับรองในเดือนกันยายน ก่อนจะนำเสนอรายงานให้ที่ประชุมสรุประดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปค (CSOM) และที่ประชุมระดับรัฐมนตรีเอเปค (AMM) รับรองในเดือนพฤศจิกายน สำหรับในปี ๒๕๖๐ นั้น เปรูเสนอว่ารายงานเศรษฐกิจเอเปคควรเป็นเรื่องการพัฒนาทุนมนุษย์ ซึ่งเป็นประเด็นการพัฒนาที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปโครงสร้าง แต่ต้องระบุมความเชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

๕.๒.๔ เครื่องมือสำหรับการปฏิรูปโครงสร้าง (Tools for Structural Reform) เม็กซิโกนำเสนอโครงการจัดการประชุมแนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดกฎระเบียบของเอเปค ปี ๒๕๕๙ (APEC Good Regulatory Practice Conference: GRP) เรื่องการสร้างเสริมการสนับสนุนระดับสูงเพื่อการปฏิรูป ซึ่งรวมถึงความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ โดยที่ประชุมเห็นว่าควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และที่ประชุมรับทราบว่าคณะกรรมการด้านมาตรฐานและการรับรอง (SCSC) จะรายงานความคืบหน้าในการจัดประชุมดังกล่าวให้สมาชิกทราบต่อไป

ที่ประชุม EC ยังได้พิจารณาถึงกระบวนการแปลงข้อสั่งการรัฐมนตรีสู่การปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินการประเมินตนเองในประเด็นอุปสรรคด้านการแข่งขัน รวมถึงการทบทวนกฎหมายและนโยบายการแข่งขันในปัจจุบัน นอกจากนี้จากการหารือในที่ประชุมกลุ่มนโยบายการแข่งขันและกฎหมาย (Competition Policy and Law Group: CPLG) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อสั่งการรัฐมนตรีด้านการปฏิรูปโครงสร้าง ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันว่าประธาน EC และ CPLG จะหารือเกี่ยวกับวิธีการสำหรับการประเมินตนเองและจะแจ้งให้สมาชิกทราบภายในเดือนมีนาคม โดยสมาชิกจะพิจารณาวิธีการเหล่านี้เพื่อผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการ RAASR ของ

แต่ละเศรษฐกิจ ซึ่งวิธีการดังกล่าวอาจรวมถึงการใช้เครื่องมือประเมินตนเองโดยอาศัยความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศ อาทิ OECD และธนาคารโลก ที่จะช่วยทบทวนการดำเนินงานในแต่ละภาคส่วน หรือรวมถึงการพิจารณานโยบายการแข่งขันภายใต้กระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบทางกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment: RIA)

๕.๒.๕ ทิศทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างในเอเปค ออสเตรเลียได้รายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับกิจกรรมของแต่ละเขตเศรษฐกิจภายใต้ RAASR โดยแจ้งว่าจะยก ร่างแบบฟอร์มและตัวอย่างสำหรับการจัดทำ IAP และส่งให้สมาชิกให้ความเห็นต่อไป และยังกระตุ้นให้สมาชิก ให้ความสำคัญกับการจัดทำตัวชี้วัดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ด้านการปฏิรูปโครงสร้าง รวมทั้งเพื่อระบุประเด็นที่ควรได้รับการเสริมสร้างศักยภาพ โดยออสเตรเลียจะจัดสรร งบประมาณเพื่อดำเนินการในประเด็นปฏิรูปโครงสร้างต่อไป นอกจากนี้ PSU ได้รายงานต่อที่ประชุมเกี่ยวกับ แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business: EoDB) โดยที่ ประชุมเห็นชอบที่จะพิจารณาร่างแผนปฏิบัติการ EoDB ก่อนส่งข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเสริมสร้างศักยภาพ (Capacity building) ให้กับสหรัฐอเมริกาภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๙

๕.๓ การหารือระดับนโยบาย

๕.๓.๑ การหารือเกี่ยวกับนโยบายการแข่งขัน ทั้งในการประชุม EC และ CPLG ได้มีการหารือเรื่องนโยบายการแข่งขัน ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะช่วยให้สมาชิกพิจารณาวิธีการที่จะ ตอบสนองข้อสั่งการของรัฐมนตรี SRMM ที่สนับสนุนให้แต่ละเขตเศรษฐกิจดำเนินการประเมินเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคต่อการแข่งขันรวมถึงการทบทวนกฎหมายและนโยบายการแข่งขันในปัจจุบัน ทั้งนี้ ผู้แทนจาก OECD และธนาคารโลกยังได้นำเสนอเครื่องมือที่ใช้เพื่อการประเมินด้านการแข่งขัน โดยที่ประชุมที่จะได้รับ แนวคิดจากองค์กรเหล่านี้ในการพัฒนาเครื่องมือของตนเอง

๕.๓.๒ การหารือเกี่ยวกับกฎหมายหุ้นส่วนบริษัทและบรรษัทภิบาล (Corporate Law and Governance) ได้มีการหารือเกี่ยวกับโครงการเพื่อการปกป้องสิทธิและ ผลประโยชน์ของนักลงทุนรายย่อย เพื่อหารือ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกและหาแนวทางใน การแก้ไขปัญหาร่วมกัน การส่งเสริมการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) เนื่องจากตลาดการเงินยัง ประสบกับปัญหาข้อมูลที่ไม่เท่าเทียมกัน การนำเอาแนวทางของ OECD ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการรัฐวิสาห กิจมาปรับใช้ (OECD Guidelines on Corporate Governance of SOEs) ตลอดจนหารือข้อเสนอโครงการ ของญี่ปุ่นเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อประสิทธิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม

๕.๓.๓ การหารือเกี่ยวกับธรรมาภิบาลภาครัฐ (Public Sector Governance) ให้ความสำคัญกับ ๓ ประเด็นการพัฒนาหลัก ได้แก่ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของ ภาครัฐ (Open Government) การพัฒนาคุณภาพของบริการสาธารณะ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจะ มีการดำเนินงานโดยการจัดสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ และการอภิปรายในประเด็นข้างต้น และจะมีการทำ โครงการเฉพาะที่เหมาะสมกับแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาธรรมาภิบาลในภาครัฐต่อไป

๕.๓.๔ การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มเศรษฐกิจของกลุ่มเอเปค

ดร. อลัน บอลลาร์ด ผู้อำนวยการบริหารสำนักเลขาธิการเอเปค ย้ำถึง ความสำเร็จและความคืบหน้าของเอเปคเกี่ยวกับการค้าบริการและการสร้างโอกาสในการบูรณาการ ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าของโลก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางการค้าแก่ประชาชนในวงกว้าง

โดยให้ข้อสังเกตว่า การชะลอตัวของการขยายตัวทางเศรษฐกิจทั่วเอเปคและการมีนวัตกรรมทางการเงินแบบก้าวกระโดด (Disruptive financial innovation) เพิ่มขึ้น เป็นสัญญาณสำคัญที่ส่งผลให้ต้องพิจารณาถึงเครื่องมือที่จะผลักดันการเจริญเติบโต ขณะเดียวกันก็มีความท้าทายสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านการเงิน นอกจากนี้ มุมมองระยะสั้นของนโยบายการคลังและนโยบายการเงินจะต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายระยะกลางและระยะยาวในการมีธรรมาภิบาลและการมุ่งเน้นการปฏิรูปโครงสร้าง

ดร. เดนิส ฮิวจ์ จาก PSU รายงานเกี่ยวกับแนวโน้มเศรษฐกิจของเอเปค โดยอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเปคได้ชะลอตัวลง และไม่สูงกว่าภูมิภาคอื่นของโลกอีกต่อไป ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการไหลเข้าของสินค้าสู่ภูมิภาคเอเปค ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปฏิรูปโครงสร้างในช่วงระยะกลางเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวได้สูงขึ้นและมีความยั่งยืน

นายเอ็ดเวิร์ด เปโตรชา จากสภาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภาคพื้นแปซิฟิก (PECC) ได้นำเสนอรายงานสถานะของภูมิภาค ปี ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ในภาพรวมของการพัฒนาที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยประเด็นความเสี่ยงสองประการที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คือ ความล้มเหลวในการดำเนินการปฏิรูปโครงสร้าง และการขาดความมุ่งมั่นและแรงสนับสนุนทางการเมือง ในรายงานสรุปว่า เอเปคต้องการการปฏิรูปโครงสร้างที่สำคัญในด้านนวัตกรรมและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ การศึกษาและแรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบ และภาคการเงิน

๕.๓.๕ กรณีศึกษาเรื่องการปฏิรูปกฎระเบียบ (Regulatory Reform)

นายนิล ดาซุซา จากอาร์กัมมีเดียกรุ๊ป ประเทศสิงคโปร์ รายงานเกี่ยวกับการปฏิรูปกฎระเบียบด้านความมั่นคงพลังงาน โดยได้รับผลกระทบจากนโยบายต่อหลายกรณีศึกษา และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการกำหนดนโยบายซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจเอเปค ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงข้อดีข้อเสียของนโยบาย มีความโปร่งใสทั้งในการจัดทำนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการจัดตำแหน่งและลำดับความสำคัญของนโยบาย

นางลินดอล ธอร์เบิร์น จากบริษัท Sustineo นำเสนอผลการศึกษาจากสามกรณีศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมนวัตกรรมและการที่กฎระเบียบ (ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการบริหาร) สามารถสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยย้ำว่าผู้กำหนดนโยบายจำเป็นต้องมุ่งเน้นการบังคับใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพและกระบวนการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ และส่งเสริมให้ทุกกรอบการดำเนินงานภายใต้เอเปคทำงานร่วมกันเพื่อให้เข้าใจถึงผลกระทบของกฎระเบียบและการกำกับดูแล

นายเบน เชปเพิร์ด จากบริษัทที่ปรึกษา Developing Trade Consults นำเสนอกรณีศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจสำหรับ SMEs โดยตั้งข้อสังเกตว่า แนวคิดวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากหากการกำหนดกฎระเบียบมีการออกแบบอย่างมีเป้าหมายเพื่อผ่อนคลายข้อจำกัดที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเผชิญ

ญี่ปุ่นนำเสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการปฏิรูปกฎระเบียบใหม่ๆ รวมทั้งสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายที่เป็น “โซนสีเทา” ซึ่งปัจจุบันธุรกิจสามารถยืนยันว่ากิจกรรมทางธุรกิจใหม่ๆ เป็นไปตามข้อบังคับที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

๕.๔ การพิจารณาข้อเสนอโครงการใหม่ภายใต้ EC ที่ประชุมรับทราบโครงการใหม่ที่น่าสนใจเพื่อพิจารณา ได้แก่

๕.๔.๑ โครงการการปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันในการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ เสนอโดยรัสเซีย โดยจะส่งรายละเอียดให้ EC แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอต่อไป

๕.๔.๒ โครงการกลไกการป้องกันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) จากการถูกเอาเปรียบจากพฤติกรรมที่มีอำนาจต่อรอง โครงการเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะบนพื้นฐานของแนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดกฎระเบียบของเอเปค และโครงการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการข้อมูลด้านกฎระเบียบออนไลน์จุดเดียว เสนอโดยอินโดนีเซีย

๕.๔.๓ โครงการการปฏิรูปโครงสร้างเพื่อประสิทธิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม เสนอโดยญี่ปุ่น ซึ่งมีหลายเขตเศรษฐกิจได้ให้ความสนใจและสนับสนุนข้อเสนอของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้ให้ญี่ปุ่นกลับไปดำเนินการจัดทำโครงการมาเสนอในรูปแบบข้อเสนอเบื้องต้น (Concept Note) ที่กำหนดโดยเอเปค และส่งให้สมาชิกพิจารณาต่อไป

๕.๔.๔ โครงการการพัฒนาชุดหลักการ/ข้อเสนอแนะสำหรับกฎระเบียบภายในประเทศของภาคบริการ เสนอโดยเกาหลีใต้ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเกาหลีใต้ควรปรึกษากับกลุ่มการค้าบริการ (GOS) เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในการพัฒนาข้อเสนอต่อไป

๖. ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๖.๑ กรอบแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างของเอเปคภายใต้วาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (Renewed APEC Agenda for Structural Reform: RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ มีความสอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปของประเทศไทยซึ่งให้ความสำคัญกับการแข่งขันในตลาด ตลาดที่เปิดกว้าง เป็นระบบและมีความโปร่งใส โดยที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในตลาดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิสาหกิจขนาดกลาง เล็กและย่อม สตรี เยาวชน แรงงานสูงวัย และผู้พิการ รวมทั้งการดำเนินนโยบายทางสังคมเพื่อความยั่งยืนที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ในสองข้อแรก ทั้งยังเป็นการเพิ่มศักยภาพของระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น สำนักงานฯ จึงมีความเห็นว่า ประเทศไทยควรวางแนวทางในการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือให้เกิดผลในทางปฏิบัติให้ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ ต้องบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานฝ่ายไทยภายใต้กรอบความร่วมมือเศรษฐกิจเอเปค ให้มีความเข้าใจที่เป็นเอกภาพในเรื่องการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องฐานการผลิตและบริการเป้าหมายและการปรับปรุงในเรื่องกฎระเบียบที่จะส่งผลอย่างสำคัญต่อการแข่งขันในตลาด การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส และลงทุนเพื่อการพัฒนานวัตกรรม

๖.๒ ประเด็นการพัฒนาที่อยู่ภายใต้กรอบการดำเนินงานของ EC เป็นกรอบใหญ่ในระดับนโยบายเพื่อการปฏิรูปและการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และประเด็นร่วมด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นกรอบในระดับนโยบายและการดำเนินงานในระดับแผนงานโครงการที่ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาที่ดำเนินการภายใต้กลไกและคณะทำงานภายใต้เอเปคเกือบทุกด้าน สำนักงานฯ จึงมีความเห็นว่าหน่วยงานของไทยที่รับผิดชอบการดำเนินงานภายใต้กรอบเอเปคควรต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันถึงความเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับนโยบายลงถึงแผนงานโครงการในระดับปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ มีทิศทางที่สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ ในระดับแผนงานโครงการภายใต้กรอบ APEC นั้นอาจจำแนกได้เป็น ๔ ลักษณะ คือ ๑) กลุ่มแผนงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการ การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best practices) ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกฎระเบียบ มาตรฐานสากลและการนำสู่การบังคับใช้ในด้านต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสของภาครัฐ รวมทั้งมาตรฐานและกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม ๒) กลุ่มแผนงานโครงการเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายทั้ง MSMEs และกลุ่มด้อย

โอกาสต่างๆ ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมศักยภาพและโอกาสในการแข่งขันของวิสาหกิจ MSMEs และการพัฒนากลุ่มสตรีและผู้สูงอายุ ๓) กลุ่มแผนงานโครงการเพื่อการพัฒนาสาขา อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การสร้างความยั่งยืนและการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเตือนภัยและการรองรับเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การพัฒนาและการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และการพัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง เป็นต้น และ ๔) กลุ่มแผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน ลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยมุ่งเน้นประเด็นสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี การบรรลุเป้าหมายโบกอร์ (การเปิดเสรีการค้าและการลงทุนภายในปี ๒๕๖๓) การดำเนินการไปสู่การจัดทำเขตการค้าเสรี เอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia-Pacific: FTAAP) และการส่งเสริมความร่วมมือด้านห่วงโซ่มูลค่าโลก (Global Value Chain: GVC)

๖.๓ ประเด็นการปฏิรูปเพื่อเพิ่มธรรมาภิบาลและความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐรวมทั้งความเชื่อมโยงของภาครัฐ (Connected and Open Government) เพื่อบูรณาการการทำงานให้มีความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของการให้บริการสาธารณะต่อประชาชน รวมทั้งการลดปัญหาคอร์รัปชัน จะได้รับความสำคัญภายใต้กรอบความร่วมมือมากขึ้น เนื่องจากการปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลของภาครัฐนั้นเป็นประเด็นคาบเกี่ยวกับหลายภาคส่วน (Cross-cutting) และเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ต้องปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิตของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนทุกประเทศสมาชิกจึงให้ความสำคัญ

๖.๔ สาขาและประเด็นปฏิรูปโครงสร้างที่เห็นควรให้ดำเนินการขับเคลื่อนต่อไปภายใต้วาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ คือ

๖.๔.๑ การปฏิรูปภาครัฐสู่การใช้ดิจิทัลอย่างทั่วถึง ให้เป็นระบบและมีเครือข่ายความเชื่อมโยงข้อมูลและกิจกรรมของรัฐบาลในการให้บริการภาคประชาชนที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานภาครัฐได้อย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการให้บริการของภาครัฐ และสนับสนุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของไทย รวมทั้งช่วยให้การตรวจสอบและการลดปัญหาคอร์รัปชันสัมฤทธิ์ผลได้มากขึ้น ทั้งนี้ควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิรูประบบราชการที่ต้องเร่งขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติตั้งแต่ในช่วงของ ๑-๒ ปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิรูปภาครัฐในส่วนอื่น ๆ อาทิ การพัฒนาข้าราชการ การปรับเปลี่ยนกฎระเบียบให้เหมาะสม และการแยกแยะบทบาทของภาครัฐที่ชัดเจนระหว่างการให้บริการและการกำกับดูแล

๖.๔.๒ การปฏิรูปด้านกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการแข่งขันในตลาด การคุ้มครองผู้บริโภค และความง่ายและคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งเอื้อต่อการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาและการพัฒนานวัตกรรม อาทิ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า ระบบการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีบูรณาการและประสิทธิผลในการบังคับใช้ และมาตรการทางภาษีและการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงของการขับเคลื่อนโดยสภาปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งการเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการกำหนดกฎระเบียบของเอเปค ปี ๒๕๕๙ (APEC Good Regulatory Practice Conference: GRP) เรื่องการสนับสนุนระดับสูงเพื่อการปฏิรูป การส่งเสริมความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๖.๔.๓ การพัฒนาระบบและกระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบทางกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment: RIA) ต่อเนื่องในปี ๒๕๕๙ จากการดำเนินการร่วมกันของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงยุติธรรมในปี ๒๕๕๘ โดยได้รับ

ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการจาก APEC ประกอบด้วย การจัดทำร่างคู่มือการประเมินผลกระทบของกฎหมายและการจัดทำนโยบายสาธารณะ ซึ่งรวมถึง RIA guideline และการสร้างองค์ความรู้ในเรื่อง Regulatory Compliance Cost Measurement Framework; Public Consultation Guideline และ Corruption Impact Assessment Guidelines การจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อน RIA guideline และหลักสูตรการฝึกอบรมให้เป็นนักฝึกอบรม RIA แก่หน่วยงานนำร่อง รวมทั้งการดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและการจัดทำนโยบายสาธารณะให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยใช้เครื่องมือวิเคราะห์ผลกระทบของการออกกฎหมายหรือการตรวจสอบความจำเป็นของการออกกฎหมาย (Regulatory Impact Assessment: RIA)

๖.๔.๔ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายภาคบริการเพื่อการพัฒนาและปฏิรูปภาคบริการ ให้สามารถจัดลำดับความสำคัญและขั้นตอนการปฏิรูปโครงสร้างและภาคบริการ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนภายในปี ๒๕๖๓ ตามลักษณะความพร้อมในการแข่งขัน ความอ่อนไหวต่อการเปิดเสรี การเชื่อมโยงเข้ากับธุรกิจขนาดใหญ่และห่วงโซ่มูลค่าของโลก และอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รวมถึงการคำนึงถึงผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายในภาคส่วนต่าง ๆ ภายใต้แนวคิดการพัฒนอย่างครอบคลุม (Inclusive growth)

๖.๔.๕ การส่งเสริมศักยภาพและโอกาสในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) รวมถึงการสนับสนุนกลุ่มที่มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในความร่วมมือในห่วงโซ่มูลค่าของโลก และควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการการดำเนินการด้านความร่วมมือในการพัฒนา MSMEs ภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีต่างๆ เข้าด้วยเพื่อผลักดันให้การพัฒนา MSMEs ในบริบทของการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นสามารถสัมฤทธิ์ผลได้อย่างแท้จริง

๖.๔.๖ การพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานตามมาตรฐาน APEC การส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานฝีมือแรงงานสีเขียว (Green jobs) โดยให้ความสำคัญกับการจำแนกกลุ่มทักษะที่มีความแตกต่างในรายละเอียดของทักษะที่หลากหลายขึ้นในปัจจุบัน รวมทั้งการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอื่นๆ

๖.๕ สาขาบริการที่ไทยควรพิจารณาเพื่อการจัดทำรายงานสำหรับรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค ปี ๒๕๕๙ ซึ่งจะเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างและการบริการ สำนักงานฯ มีความเห็นว่าอาจพิจารณาเลือกจากสาขาที่มีความพร้อมด้านข้อมูลและมีลำดับความสำคัญสูงในการปฏิรูป โดยคำนึงถึงสถานะแวดล้อม ข้อได้เปรียบ และข้อจำกัด อาทิ สาขาการท่องเที่ยว บริการทางการเงิน และบริการด้านคมนาคมขนส่ง เป็นต้น โดยให้ความสำคัญในประเด็นเรื่องความท้าทายในการส่งเสริมศักยภาพของภาคบริการให้สนับสนุนการขยายตัวและการจ้างงาน การเพิ่มผลผลิตการบริการ การแข่งขันจากต่างประเทศในภาคบริการ และบทบาทที่ชัดเจนของภาครัฐในการพัฒนาสาขาบริการนั้นๆ เป็นต้น

๗. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๗.๑ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปค (Economic Committee: EC) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามข้อ ๕

๗.๒ เห็นชอบสาขาและประเด็นปฏิรูปโครงสร้างที่เห็นควรให้ดำเนินการขับเคลื่อนต่อไปภายใต้วาระใหม่สำหรับการปฏิรูปโครงสร้างเอเปค (RAASR) สำหรับปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามข้อ ๖.๔ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละเศรษฐกิจ (Individual Action Plans: IAPs) ต่อไป

๗.๓ เห็นชอบกลุ่มสาขาบริการเพื่อการจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค ปี ๒๕๕๙ ที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามข้อ ๖.๕ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานนโยบายเศรษฐกิจเอเปค ปี ๒๕๕๙ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๒๘๓๔

โทรสาร ๐ ๒๖๒๐ ๘๐๐๕

Email: sumitra@nesdb.go.th